

Redactare: Daniel Vocea

Tehnoredactare: Mariana Radu

Copertă: Luca Emil Cornel

Titlul original: *LE MANIPULATEUR PERVERS NARCISSIQUE, COMMENT S'EN LIBÉRER*

Copyright © Éditions Grancher, juin 2016

© 2017 Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate
editurii METEOR PUBLISHING

Contact:

Tel./Fax: 021.222.83.80

E-mail: editura@meteorpress.ro

Distribuție la:

Tel./Fax: 021.222.83.80

E-mail: carte@meteorpress.ro

www.meteorpress.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Manipulatorul pervers narcisist : cum ne eliberăm de sub influența lui /

Geneviève Schmit ; trad.: Eugen Damian. - București : Meteor Publishing, 2017

Conține bibliografie

ISBN 978-606-910-043-1

I. Damian, Eugen (trad.)

159.9

Tipar: ARTPRINT

Email: office@artprint.ro

Geneviève Schmit

Manipulatorul pervers narcisist

Cum ne eliberăm
de sub influența lui

Traducere din limba franceză
de Eugen Damian

Doctorului Jean Becchio,
primul care mi-a spus:
„Geneviève, te cred!”,
și prietenului meu Théodore-Yves Nassé,
care a știut să-mi arate calea,
iar acum mă însoțește.

*„Cel mai mare dar pe care Dumnezeu,
în mărinimia Lui, l-a făcut creând,
Cel mai conform cu bunătatea Sa și cel
pe care pune cel mai mare preț
a fost libertatea voinței.”*

Dante Alighieri,
Divina comedie

Cuprins

Mulțumiri	9
Prefață	11
Dragi cititori	15
Avertisment	16
Introducere	17
Grilă de diagnostic	20
Cum aflați, în 10 puncte, dacă sunteți victimă unui pervers narcisist	20
Caracteristicile esențiale ale manipulatorului pervers narcisist	21
Caracteristicile esențiale ale victimei	22
Comportamentul manipulatorului narcisist pentru a-și păstra influența perversă	22
Derularea procesului de influențare perversă în cinci puncte	22
Pervers narcisist sau nu?	23
CAPITOLUL 1 • PORTRETUL MANIPULATORULUI	
PERVERS NARCISIST	25
O structură emoțională total imatură	25
O imagine grandioasă despre sine însuși	29
Un maestru în arta manipulării	29
Reacțiile de autoapărare	33
Înverșunarea de a-și distruge adversarul	35
Mecanismele perversului narcisist	37
Suferința și angoasa perversului narcisist	42
Progresia perversiunii narcisiste: un tablou în tonuri de gri	45
Pe scurt	46
CAPITOLUL 2 • PORTRETUL VICTIMEI PERVERSULUI	
NARCISIST	47
Caracteristicile victimelor	48
De ce eu?	50
O întâlnire într-un moment de slăbiciune	52
O neglijare a semnalelor de alarmă	52
Mărturii	53
Victima și călăul se află într-un sistem de acțiune/reacțiune	54

Pentru perversul narcisist, victimă este redusă la starea de obiect	56
Recunoașterea statutului de victimă, o etapă importantă	58
Un beneficiu secundar al posturii de victimă	61
Dinamica relației	62
„Nebunia” victimei	63
Pericolul victimizării	64
Bărbații victime ale manipulațoarelor perverse	67
Concluzie	71
CAPITOLUL 3 • INFLUENȚĂ, CÂND TU NE IEI ÎN STĂPÂNIRE.....	72
De ce fenomenul influenței?	74
Cum are loc influențarea?	75
Cele 5 etape ale exercitării unei influențe perverse	77
Adicția și dependența afectivă	82
Cele 10 etape ale influențării și ale manipulării perverse trăite de victimă	84
Consecințe pe termen scurt	85
Consecințe pe termen lung	86
Influența mortală	86
Conștientizarea și reacția	87
Ieșirea de sub influență: pregătirea	89
Ieșirea de sub influență: folosirea unei strategii de război	92
Jurnal de călătorie	94
Ce facem atunci când vedem că o persoană apropiată cade sub influența unui manipulator pervers?	95
Concluzie	97
CAPITOLUL 4 • PORTRETUL ENTITĂȚII PERVERSE:	
1 + 1 = 1 SAU CUM SE CREEAZĂ RELAȚIA PERVERSĂ	98
Triunghiul dramatic	98
Ce au în comun manipulatorul pervers și victimă? Prin ce se completează ei?	100
Victima dă viață fantasmei sale	101
CAPITOLUL 5 • CUM SE TRĂIEȘTE RELAȚIA PERVERSĂ?	103

CAPITOLUL 6 • ATUNCI CÂND AVEȚI UN COPIL CU UN PERVERS NARCISIST	107
Cum vă protejați copiii?	107
Trebuie să plecați sau trebuie să „rămâneți” pentru copii?	108
Comportamentul perversului narcisist cu copilul său	110
Ce puteți face pentru a-l ajuta pe copilul pe care-l aveți cu perversul narcisist?	112
Proceduri judiciare	119
Atunci când copilul încearcă să dobândească putere	121
Poate copilul să devină un manipulator pervers?	122
Concluzie	124
CAPITOLUL 7 • SEXUALITATEA ALĂTURI DE PERVERSUL NARCISIST	126
Ce înseamnă „sexualitate deviantă” și „perversiune sexuală”?	126
Perversitate și perversiune	127
De ce acceptă victimele să participe la aceste jocuri perverse?	128
Dificultatea de a pune capăt deviațiilor	131
Rușinea de plăcerea resimțită	131
„Puterea” victimei	131
Sexualitatea perversului narcisist	132
Mărturii	135
Concluzie	137
CAPITOLUL 8 • PARTEA DE RESPONSABILITATE CARE-I REVINE VICTIMEI PERVERSULUI NARCISIST	138
Responsabilă, dar nu și vinovată	138
Cheile ieșirii din iluzie	142
CAPITOLUL 9 • IEȘIREA DIN RELAȚIA NOCIVĂ	144
În ce situație se află victimă la apogeu relației?	144
Ezitările victimei în fața necesității de a-și părăsi călăul	145
Declicul	146
Ruptura: o eliberare	147
„Trei curse mici și pe urmă revine...” sau întoarcerea perversului narcisist	148

La ce soluții puteți apela pentru a nu ceda tentației de a-l primi din nou în viața dumneavoastră?	151
Rușinea	154
Regăsirea valorilor personale și eliberarea de rușine în 5 etape	155
Instrumentele care vă ajută să nu „recidivați”	160
Libertatea în 4 etape: de la conștientizare la acțiune, de la acțiune la eliberare	163
Concluzie	167
CAPITOLUL 10 • JUSTIȚIA ȘI PERVERSUL NARCISIST	168
Cele șase etape ale începerii divorțului de un pervers narcisist	168
Câteva reguli de bază în materie de procedură judiciară	175
Medierea, concilierea sau imposibila comunicare	176
Strategia victimei perversului narcisist	178
Strategia manipulatorului pervers narcisist	184
CAPITOLUL 11 • VIAȚA DUPĂ PERVERSUL NARCISIST	191
Doliul după relație	191
După relația toxică urmează reconstrucția	192
Plăcerile vieții	194
Iertarea, rețeta fericirii	195
Găsirea unui sens pentru experiența traumatizantă	199
Concluzie	203
<i>Protocolul meu de consiliere</i>	204
<i>Postfață</i>	205
<i>Bibliografie</i>	207

Mulțumiri

Tin să le mulțumesc tuturor celor care m-au însoțit în felul lor pe drumul către o mai bună înțelegere a propriei mele „responsabilități” și, prin urmare, a puterii pe care o am asupra evenimentelor fericite sau traumatice din viața mea.

Unii sunt anonimi, alții nu, unii m-au ajutat cu bune intenții, alții cu intenții mai puțin bune, dar le mulțumesc tuturor.

Le mulțumesc doctorului Jean Becchio, lui Patrick Bellet, care a știut să mă asculte și, prin câteva cuvinte, m-a ajutat să capăt avântul necesar pentru a acționa, precum și altor cadre didactice de la Federația de Hipnoză Ericksoniană, printre care se numără Pierre Lelong. Îi mulțumesc lui Théodore Nassé, care a avut încredere în mine, îmi pune la dispoziție întreaga sa experiență profesională și, împreună cu mine, animă astăzi diverse grupuri din Paris.

Le mulțumesc fiilor mei, Loïc și mai ales tie, Alexandre, care ai suferit zilnic din cauza haosului în care se transformase viața mea. Le mulțumesc lui Marc, lui Patrice și celorlalți care m-au tratat cu afecțiune.

Le mulțumesc tuturor victimelor pe care le însoțesc și care, prin încrederea și prin strădania de a înțelege mai bine, m-au determinat să-mi aștern pe hârtie gândurile și vorbele.

Îi mulțumesc lui Gérard-Yves Cathelin, psihanalist, care m-a sprijinit în timpul redactării manuscrisului prin discuții stimulatoare și regulate având ca subiect o temă care ne pasionează pe amândoi.

Și îi mulțumesc lui Dulcinée, care, printr-o suită de sincronisme minunate, mi-a furnizat cheia concretizării cărții de față.

Remarcați faptul că, în aceste considerații preliminare, nu vorbesc despre dragoste. Din simplul motiv că, în acest moment al terapiei, majoritatea victimelor sunt sub influență unei iluzii legate de iubire, încă nu au înțeles că e vorba numai de o dependență, de o dependență afectivă. O astfel de legătură pervertită cu un manipulator narcisist nu este bazată pe sentimente de iubire.

Pentru a reveni la întrebarea despre pertinența „diagnosticului” pus perversului narcisist, sunt de părere că nu e indispensabilă pentru a decide calea de preferat în cazul drumului pe care urmează să-o apuce viața sa. Indiferent dacă persoana respectivă este un pervers narcisist sau nu, atunci când răspunsul la cele trei întrebări este negativ, cuplul nu împărtășește valorile esențiale cerute de o relație stabilă și sănătoasă.

**NU E NEVOIE SĂ-I PUNEM PARTENERULUI
ETICHETA „PERVERS NARCISIST” PENTRU A ȘTI
DACĂ TREBUIE SĂ-L PĂRĂSIM SAU NU.**

În schimb, este important să puneti acest diagnostic pentru urmarea evenimentelor! Într-adevăr, de un pervers narcisist nu ne despărțim în același fel în care ne-am despărțit de un consort cu care ni se termină drumul comun.

Un pervers narcisist nu se părăsește... „comitem o crimă de lezmajestate”! Într-adevăr, de îndată ce doriți să-l părăsiți pe perversul narcisist și-i aduceți asta la cunoștință, deveniți instantaneu fiara care trebuie doborâtă, persoana care trebuie să dispară, dar nu înainte de a fi pedepsită pe măsura ofensei pe care a resimțit-o egoul său pervertit. În acest caz, manipulatorul pervers narcisist se va strădui să vă facă să plătiți, indiferent prin ce mijloace.

Cunoașterea modului în care funcționează perversul narcisist este prin urmare indispensabilă, deoarece va trebui să prevedeți imprevizibilul, să vă pregătiți pentru întâmplări improbabile. Lui îi sunt permise toate abordările, chiar și cele mai sordide, și, ca orice bun jucător, va avea mereu câteva mutări în avans! Pentru a fi pregătiți să înfruntauți neprevăzutul – și să ajutați avocatul în caz de divorț –, este indispensabil să știți dacă aveți în față un manipulator pervers sau nu.

CAPITOLUL 1

PORTRETUL MANIPULATORULUI PERVERS NARCISIST

O structură emoțională total imatură

Perversul narcisist este un individ, bărbat sau femeie, care s-a construit pe sine deasupra vidului lăsat de o structură emoțională total imatură. Plecând de la această realitate, asupra căreia nu are niciun fel de influență, perversul narcisist trebuie să construiască o personalitate robustă capabilă să-l apere de vidul sideral al acestui Eu ce nu-a putut deveni niciodată adult.

Din această imaturitate decurge un comportament centrat 100% pe el însuși, justificat de faptul că supraviețuirea sa psihică depinde de asta.

**UN PERVERS NARCISIST ESTE UN INDIVID
CU O STRUCTURĂ EMOTIONALĂ TOTAL IMATURĂ,
CARE E 100% EGOCENTRIC. EL ÎNCEARCĂ SĂ ELABOREZE
O PERSONALITATE ARTIFICIALĂ ÎN JURUL VIDULUI SIDERAL
AL UNUI EU CARE NU S-A PUTUT CONSTRUI PE SINE.**

Manipularea, minciunile, narcisismul, mistificările, disimulările, constrângerile și alte şiretlicuri ale manipulatorului pervers nu sunt decât mijloace indispensabile supraviețuirii acestui personaj pe care l-a creat și care este în întregime artificial. Sunt singurele mijloace pe care le are la dispoziție pentru a se apăra de vidul care l-ar înghiți dacă și-ar conștientiza condiția reală. Prin urmare, destinul său este o tentativă, disperată și inconștientă, de a evita vidul, adică moartea.

Această realitate permite o mai bună înțelegere a motivului pentru care îi este imposibil să se pună în discuție pe sine însuși. Cea mai mică îndoială legată de sine, de funcționarea sa, l-ar proiecta în vidul sideral și i-ar disloca gândirea, înnebunindu-l cu

certitudine. Violența psihologică sau fizică, accesele de furie, insultele și alte crize psihotice sunt consecințele și expresia fricii viscerale resimțite atunci când îi este pusă în primejdie imaginea protectoare. Atunci când simte iminența prăbușirii lumii pe care a construit-o, perversul narcisist poate recurge la o furie narcisistă pentru care limitele dispar în beneficiul propriei sale supraviețuirii. În acest caz extrem, impulsiv și greu de controlat, devine posibilă „trecerea la acțiune” (trecerea la acțiune este un gest impulsiv de o violență extremă, care, accidental sau intenționat, poate provoca moartea persoanei vizate).

Dezvoltarea emoțională a perversului narcisist a înghețat la o vîrstă situată între 3 și 6 ani (potrivit autorilor), în timpul fazei care o precedă pe cea a construirii identității sale psihico-emoționale. Din decalajul dintre imaturitatea emoțională și continuarea dezvoltării cognitive (a cunoștințelor sale) decurge comportamentul de adolescent capricios, tipic pentru perversul narcisist.

Pentru a înțelege mai bine

Să ne amintim diferențele etape de dezvoltare psihico-emoțională a copilului:

- 0-12 luni: stadiul oralității – impulsivitate și emoție
- 12 luni-3 ani: stadiul senzorial-motor și proiectiv
- 6-7 ani: stadiul construcției personalității și al opoziției aproape sistematice
- 7-11 ani: perioadă latentă
- 11-16 ani (adolescentă): perioada de punere în discuție a celor trăite de copil între 0 și 7 ani, pe care Piaget și Wallon o numesc „stadiul reversibilității neuropsihologice”: tot ce era abstract înainte de 11 ani devine acum posibil.

Perversul narcisist deține reflexia emoțională a unui copil mic și comportamentul unui adolescent cu tulburări de adaptare, impulsiv, agresiv și incapabil să-și domine frustrările și să-și recunoască chiar și cel mai mic cusur. Asemenea unui adolescent

1 • Portretul manipulatorului pervers narcisist

rebel și cu tulburări de comportament, este **incapabil să-și asume răspunderea** pentru faptele sale. El nu mai poate să se pună în discuție pe sine însuși, căci asta ar însemna un prejudiciu adus sentimentului de atotputernicie și o primejduire a construcției protectoare a personalității. Recunoașterea unui punct slab ar însemna o confruntare cu sine însuși, descoperirea slăbiciunii și a neputinței sale, fiind nevoie să privească în față cea mai profundă temere a sa, aceea a prăbușirii în vidul interior. Dacă se simte vizat într-o situație negativă, el o va răsturna cu abilitate pentru ca interlocutorul să fie cel responsabil. O viziune asupra realității, total părtinitoare, îl apără de vidul interior. Capacitatea sa de a răsturna situațiile este atât de mare, încât, în loc să-i pună la îndoială onestitatea, victima se va îndoi de propriul bun-simț și chiar de propria sănătate mintală.

Din această **imaturitate emoțională** decurge o serie de comportamente derutante și de fenomene de evitare.

„Pentru a-și construi o imagine exteroară frumoasă, o imagine de persoană binevoitoare și generoasă, Pierre a acceptat un partaj echitabil al bunurilor în timpul procedurii de divorț pe cale amiabilă. În ziua în care trebuia să mergem la notar pentru semnătura prin care ne dădeam acordul, el n-a vrut să vină, sub un pretext fantezist, și, în plus, a încercat să mă determine să anulez eu întâlnirea!”

Fiind total incapabil să-și domine **frustrările** care-i produc fără îndoială o neliniște profundă, perversul narcisist își investește toată energia în organizarea vieții sale în aşa fel încât să nu fie nevoie să se confrunte cu o asemenea stare. Dacă, în pofida tuturor strategiilor, confruntarea are loc, panica impulsivă care se declanșează îl determină să se retragă în sălașul său.

„În copilarie, fusese un mic rege prinț între un tată care nu i-a spus niciodată că-l iubește, fiind mereu foarte negativist, și o mamă ultraproTECTOARE care-și denigra fără încetare soțul. Matur, este același copil infantilizat de mama sa. El este cel care-și

„dirijează” părinții, frații și surorile, având față de aceștia o atitudine foarte critică. Când nu i se dă dreptate, domnul se înfurie! Și îndrăznește să-mi spună că eu sunt copilul răsfățat și capricios. Și, ca o neroadă, am îndoiei! E suficient de puternic pentru a semăna zâzanie în mintea mea!”

În cazul acestei ultime mărturii, copilul a crescut în aşa fel încât să păstreze cu orice preț legătura privilegiată și aproape abuzivă pe care o avea cu mama sa. Odată cu vîrstă, el a luat locul simbolic al tatălui, în vreme ce tatăl real a fost redus la tăcere de soția lui. El a preluat puterea, mimând la început comportamentul pe care ar fi trebuit să-l aibă tatăl său, pentru ca ulterior să dobândească un ascendent asupra tuturor membrilor familiei, fără să ezite să-i zdrobească pentru a se simți puternic. Copilul s-a trezit prins în capcana unei hipervigilențe vitale și constante având ca scop păstrarea „imaginii-iluzie” cu care se identifica. Acest sistem de autoprotecție i-a provocat o neliniște profundă, care l-a antrenat implacabil într-o paranoia mai mult sau mai puțin importantă, în funcție de intensitatea anxietății legate de sentimentul de nesiguranță personală.

Evident, cazul mamei excesiv de protectoare nu este decât unul dintre exemplele care pot explica instituirea acestei funcționări pervertite. El mai poate proveni și din adaptarea copilului maltratat de tatăl său, care caută cu disperare să-i fie pe plac, să fie „iertat”, să corespundă așteptărilor acestuia pentru a evita să provoace crize. Copilul își va modela temperamentul astfel încât să fie capabil să se adapteze în permanență la cerințele acestui tată tiranic. Fiind supus unui stres constant și având un respect de sine scăzut, va fi constrâns să folosească stratageme manipulatoare pentru a-și crea iluzia că există.

ÎNTELEGEREA PERFECTĂ A ACESTUI MECANISM DE SUPRAVIEȚUIRE UTILIZAT DE PERVERSUL NARCISIST DETERMINĂ MANIERA ÎN CARE VICTIMA VA PUTEA SĂ-I FACĂ FAȚĂ.

O imagine grandioasă despre sine însuși

Perversul narcisist este condamnat să conserve imaginea grandioasă despre sine, care este singurul zid de apărare în fața angoasei. Pentru el, este o chestiune de viață și de moarte. Astfel, putem înțelege că trăiește într-un stres profund și constant, pe care de-abia dacă-l conștientizează și pe care îl impune și anturajului său!

Din acest punct de vedere, putem spune că perversul narcisist este o ființă care suferă. El este condamnat să trăiască într-o permanentă stare de hipervigilență pentru a controla imaginea pe care o trimite în exterior. Este prins în capcana necesității vitale și permanente de a se apăra de ceea ce consideră că sunt atacuri personale. Traiul într-un asemenea stres, fără cea mai mică posibilitate de a găsi o alinare stabilă, îl va determina cu vîrstă să se comporte într-o manieră extrem de nocivă și din ce în ce mai periculoasă. Anii petrecuți încercând să controleze totul îl vor face expert în arta perversiunii.

Un maestru în arta manipulării

În adolescență, perversul narcisist are ca unic scop păstrarea imaginii și ajunge foarte rapid expert în arta **minciunii**. Această trăsătură devine, în cazul lui, o două natură.

Minciuna este o „artă a vieții” pe care și-o însușește din cea mai fragedă copilărie, adesea în speranță de a corespunde imaginii idealizate pe care mama sau tatăl au proiectat-o asupra lui, dar pe care n-o va atinge niciodată, ori pentru a fi iubit de cei doi. Acest comportament imatur devine modul său firesc de exprimare, chiar și în situații neînsemnante.

Perversul narcisist poate ajunge să nu mai știe unde se află limita dintre minciună și adevăr, deoarece minciuna devine adevărul „său”. Convins de ceea ce afirmă, devine cu atât mai redutabil în materie de „sinceritate”, mai ales atunci când îl interesează să convingă un auditoriu, de pildă la tribunal. Este atât de „sincer” în vorbe, încât îl face pe interlocutor să se îndoiască de lucruri evidente.

Pentru a putea evoluă în această lume, care pentru el reprezintă un pericol constant, va dezvolta o puternică inteligență a vicleniei. Această inteligență, aproape animalică și instinctivă, este cea a **prădătorului**. Va face din sine însuși un **manipulator** fără egal.

Am putut analiza, pe baza observațiilor mele clinice, că, până și în cazul în care perversul narcisist este un manipulator natural și, prin urmare, inconștient, el poate deveni aşa și într-o manieră mult mai conștientă. El știe să adapteze puterea artei sale la natura mizei puse în joc și la placerea pe care o obține din asta.

Trebuie să facem deosebirea dintre inteligența rațională și inteligența practică a prădătorului. Un pervers narcisist cu un coeficient de inteligență mediu, chiar mediocru, va putea dezvolta totuși o inteligență a vicleniei cu atât mai redutabilă și mai eficace cu cât îi acoperă mai bine lacunele.

**UN MANIPULATOR PERVERS RĂMÂNE ASTFEL
ÎN TOATE CIRCUMSTANȚELE ȘI ȘTIE SĂ
SE ADAPTEZE PERFECT LA PERSOANA DIN FAȚA LUI,
CÂT ȘI LA MIZA ȘI LA PLĂCEREA DE MOMENT.**

A înțelege pentru a reacționa mai bine

Perversul narcisist navighează între două ape, fără să ezite vreodată să se adapteze sau chiar să-și schimbe părerea ori comportamentul pentru a-și atinge scopul, axat exclusiv pe nevoile, placerea sau bunăstarea proprie. Această capacitate de adaptare nu este în niciun caz o punere la îndoială a proprietății persoanei, ci o manieră eficientă de a-și păstra mereu controlul asupra situației și, prin urmare, de a conserva propria securitate emoțională.

Pentru a ilustra acest comportament, să ne imaginăm o persoană, victimă potențială, care proiectează o hologramă, o imagine virtuală a relației de cuplu pe care o idealizează. În ce-l privește pe perversul narcisist, el se va modela în aşa fel încât să-i corespundă

și să ofere o iluzie perfectă. La începutul relației perverse, el știe să inducă în eroare prin gesturi de aparentă bunătate sufletească... „Arta” sa rezidă în capacitatea de a **mima** la perfecție sentimentele pe care victimă trebuie să le simtă vibrând în el pentru a se convinge de măreția lui și pentru a se pierde în brațele care se întind spre ea. Perversul narcisist este foarteabil în arta de a inspira o încredere binevoitoare care va determina prada să-i încredeze cele mai intime sentimente. La începutul întâlnirii, perversul narcisist pozează în protectorul, chiar în salvatorul prăzii aflate în căutarea siguranței.

PERVERSUL NARCISIST ESTE UN ILUZIONIST FĂRĂ PERECHE, CARE DEVINE OGINDA DORINȚELOR PROFUNDE ȘI A FANTASMELOR VICTIMEI SALE...

Este important să înțelegem că perversul narcisist nu are aceeași concepție despre bine și rău pe care o împărtășește majoritatea oamenilor. În cazul lui, doar **dorința sa contează**. Restul nu reprezintă decât un obstacol care trebuie îndepărtat. Scopul scuză mijloacele și le și determină, indiferent de consecințe! Astfel, toate tacticile sunt bune pentru a intra în posesia lucrurilor după care sănjește: muncă, mașină, partener, bani, putere... Perversul narcisist evoluează în **cultul reușitei**: reușită cu orice preț, fără scrupule, uneori în detrimentul semenului său, acesta este singurul său cod de conduită.

Manipulatorul pervers se simte întru totul legitim adoptând acest comportament redutabil! În ochii săi, ceilalți nu sunt decât niște marionete, obiecte aflate în serviciul lui, de a căror lume mentală nu ține cont deloc. Se consideră îndreptățit să le impună prăzilor sale tot felul de lucruri, își acordă singur toate drepturile și crede că victimele nu au nici legitimitatea, nici competența să-l judece, niciodată!